67ste Jaargang — N° 41. Zaterdag 15 October 19

ABONNEMENT :

Men schrijft in te Tongeren Drukkerij COLLÉE.

Abonnementsprijs fr. 7.50

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

Telefoon 12

Postcheks rekening n° 38923.

15 centiemen het nummer.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :

Voor de aankondigingen buiten provincien Limburg en Luik, men zich uitsluitend tot de A Havas, 8, Place des Martyrs, B SEL ; 8, Place de la Bourse, PA en 6, Bream's Buildings, LON E. C. 4.

TONGEREN, 15 OCTOBER 1921.

De toepassing der acht-uren-wet.

Verklaringen van den minister.

De heer Wauters heeft een onzer confraters te woord gestaan en, om het belang der zaak, deelen wij beknopt zijne inlichtingen mee :

Op 1 Oktober, doch in feite te beginnen van Maandag, er op volgend, is de wet toegepast op *al de nijverheden*, zonder uitzondering en op *de bedienden en werklieden van nijverheidsondernemingen*.

Binnen een jaar, bij koninklijk besluit, zal zij zich moeten uitstrekken tot *handelsbedienden en werklieden*.

Er zijn natuurlijk bijzondere toestanden, voor dewelke de wet *afwijkingen* voorziet en op dit oogenblik wordt het departement van arbeid bestormd met vragen om de zulke te bekomen ; de minister betreurt dat de vragen hem zoo laat zijn toegekomen.

Die afwijkingen betreffen : de sezoennijverheden, de ondernemingen met bestendigen oven, overvloed van bestellingen, volledigingswerken, spoedige herstelling of voorkomen van ongevallen, 't vermijden van verlies van aan bederf onderhevige stoffen en toepassing der Engelsche week.

Mogen patroons eigenmachtig van de wet afwijken ? Voorzeker, zei de minister, als dringende omstandigheden hen beletten het advies van het departement in te winnen, zooals b. v. bij een ongeval ; maar in de meeste gevallen moet eene afwijking bij ministerieel besluit worden toegestaan.

Het koninklijk of ministerieel besluit, dat afwijkingen van algemeenen aard toestaat, wordt enkel verleend na raadpleging der bevoegde lichamen, zooals de raad van handel en nijverheid, de hoogere arbeidsraad, hoogere gezondheidsraad en dergelijke ; deze lichamen hebben twee maanden om hun advies uit te brengen.

De minister verklaart overigens reeds tal van regionale raden van handel en nijverheid, groepeeringen van bazen en werklieden en paritaire commissies geraadpleegd te hebben, om te geraken tot oplossingen die noch voor werkgevers noch voor werknemers plagend zijn.

Zoo zijn er, b. v., in de mijnnijverheid bijna bij eenparigheid beslissingen genomen, die vermoedelijk door bovenvermelde lichamen eenvoudig zullen bekrachtigd worden.

De minister verhoopt dat de paritaire commissiën in alle nijverheden dezen weg zullen inslaan.

Zal er nu van patronale zijde zetzet oprijzen ? In de grootnijverheid voorziet de minister er geene, en tegenover de andere, die zouden trachten de toepassing der wet te vertragen, is de minister besloten *de wet toe te passen*.

Dat wij de concurrentie van het buitenland door de toepassing der wet zouden te duchten hebben, acht de heer Wauters lang weerlegd, namelijk door de beraadslaging in de Kamer. De wet wordt, volgens hem, overal toegepast en in Duitschland, zegt hij, werkt men in al de nijverheden niet langer dan 8 uren.

De minister verwacht meer moeilijkheden van den kant der arbeiders en die zullen vooral voortvloeien uit de kwestie der loonen en het aanwenden van zekere afwijkingen.

De wet is overigens formeel ; artikel 13 luidt als volgt :

« *De wegens toepassing dezer wet veroorzaakte korting van arbeidsduur mag,* **in geen geval**, *loonvermindering tengevolge hebben.* »

De inkomsten van den werkman mogen dus *niet verminderd* worden uit hoofde alleen van de toepassing van den 8-uren-dag.

Maar, sluit dit beginsel dan *een eventueele daling* uit ? Neen, antwoordde de minister ! het sluit noch de daling, noch de rijzing der loonen uit : die hangen van andere omstandigheden af en die moeten buiten de kwestie der 8 uren besproken worden.

Hoe zal nu, in afwachting van regelmatig vergunde afwijkingen, de wet worden toegepast ?

Het is heel eenvoudig, verklaarde de minister. De regel is, dat in alle fabrieken, werkhuizen en werven de arbeidsdag 8 uren zal zijn of 9 uren met de Engelsche week.

Nu reeds is dit de regel in de mijnen, de metaalnijverheid, de mekaniekbouw, de textielen van Verviers en in die groote nijverheden zal de toepassing der wet dus geen last lijden.

Voor de andere nijverheden wordt de regel ook de 8 uren-dag en de arbeidstoezichters hebben voorschriften ontvangen nopens de toepassing ; de minister zal die voorschriften doen afkondigen.

De toezichters van den arbeid zullen zich onverwijld onledig houden met de zaak ; zij zullen aan de bazen de schikkingen der wet uitleggen en hunne aandacht inroepen op de bepalingen welke hen bijzonder aanbelangen.

Vinden zij werkhuizen waar meer dan 8-uren wordt gewerkt, zullen zij aan de nijveraars uitleggingen vragen en proces-verbaal daarvan opmaken ; maar dit proces-verbaal strekt enkel tot enkwest of inlichting en zal niet onmiddellijk aan het parket medegedeeld worden

De arbeidstoezichters zullen, te gelijkertijd, in die zelfde werkhuizen, het advies der arbeiders inwinnen, zoo veel mogelijk langs den weg der arbeidersvereenigingen. Al die proces verbalen zullen ingezien en geklasseerd worden door het middenbestuur, dat er de elementen kan in vinden voor de invoering der wenschelijke onvermijdelijke en onontbeerlijke afwijkingen, derwijze dat patroons en arbeiders alzoo rechtstreeks zullen medewerken tot het opmaken der koninklijke besluiten.

Alleen dan zal in den beginne gerechterlijk opgetreden worden wanneer het inzicht om de wet te ontwijken of te ondermijnen klaar en duidelijk uit de proces-verbalen mocht blijken. Deze proceduur laat aan alle menschen van goede trouw de noodige vrijheid voor eene loyale toepassing der wet, zonder dat zij blootgesteld wezen aan ongerechtvaardige plagerijen.

* * *

De minister besloot dat hij vertrouwen had in het welslagen der hervorming, doch het beroep dat hij vooral op de werklieden doet, bewijst dat hij desaangaande, ver van zeker is.

Ik hoop zegde hij, dat de werklieden betrouwen zullen hebben in de arbeidstoezichters en in den hoogeren arbeidsraad, om snel en in de beste voorwaarden, de nieuwe arbeidsmethoden in te richten en ze aan te passen op 's lands economisch leven.

Kortom, de minister verwacht eigenlijk meer verzet van de werklieden, die hij minder met de wet vervolgen kan, dan van de bazen, die wel aan de vervolgingen blootstaan. Daarmee kunnen wij zijne uitleggingen sluiten.

M. Van Cauwelaert,

DE BONDGENOOT VAN KAMIEL HUYSMANS.

Het groot katholiek blad, *La Métropole*, van Antwerpen, dient aan den bondgenoot van Kamiel Huysmans de volgende welverdiende afrossing toe :

« Uwe bondgenooten schreeuwen « Leve von Bissing ! » ofwel « Leve de Pruisen ! » Uwe eigene partijgangers zetten de nationale vlag van kant en vervangen de « Brabançonne » door het « Wilhelmuslied ».

» Voor de menigte die u volgt en die gij beweert gansch Vlaanderen te zijn, is de gezworen vijand het katholieke Frankrijk, dat zijn bloed met ons vergoten heeft om ons bestaan en onze vrijheden te redden.

» Voor u is de ideale bondgenoote de protestantsche natie die ons het verdrag van Munster opdrong, en wier gezaghebbende bladen onze gebeurlijke ondergang openlijk beschouwden als eene onverhoopte troef in hun spel van eeuwenlange ijverzucht : Deze eerlooze, en misschien gewetenlooze geestestoestand van een gedeelte van ons volk, is zeker wel uw werk. Voor de geschiedenis zal uw naam er aan gehecht blijven.

» Te meer, met de medehulp van acht katholieke personen die gij in uw gevolg verdwaalt hebt geleid, hebt gij van den internationalist Huysmans en van den stichter van werkstakingen, Piet Somers, ondersteund door 12 bolchevisten en 3 fronters, die ook uwe bondgenooten zijn, de meesters van de haven en van de stad Antwerpen gemaakt.

» En gansch dit eerloos samenmensel van kuiperijen zonder naam, en van regeerings vijandige overeenkomsten met internationalisten, met vaderlandsloozen, met volksverleiders der laagste klas, die op wonderbare wijze te voorschijn zijn gekomen tijdens den kiesstrijd der maand April, gaat gij te Roesselaere verklaren, dat gij het werk van Beernaert voortzet !

» Eerbiedig de dooden, Mijnheer !

» En eerbiedig ook de levenden. Schrijf aan het Vlaamsche volk de onwetendheid, de domheid of de lichtzinnigheid niet toe die zulke monsterachtige gevoelens bezielen. »

BUITENLAND.

Engeland.

Kunstmatige ledematen. — In de fabricatie der kunstmatige ledematen is er in den laatsten tijd groote vooruitgang gedaan. Op dit oogenblik wordt er te Westminster eene tentoonstelling gehouden, waar men een kunstmatigen arm kan zien die toelaat viool en piano te spelen en elke andere bezigheid te verrichten. Die arm weegt minder dan twee pond. De hand kan worden afgevezen en een haak kan de hand vervangen. Met dien haak kan men alle werk verrichten : timmerij, smederij, enz.

Een invalied, die zulken arm draagt, verklaarde dat hij er grooter gewichten mee kon opheffen dan met zijn gezonden arm.

Frankrijk.

Een zelfmoordenaar, die zijn eigen lijk helpt zoeken.

Edmond Charles Perisse te St-Dizier, was levensmoede en wilde sterven. Hij schreef een brief, om vrienden en magen kond te doen van zijn heengaan— maar bedacht zich, vergat den brief in zijn zak, ging na eenige weken vischen in het kanaal, verloor daarbij zijn jas en deed den volgenden dag zijn wandeling langs het kanaal.

Bij een bocht zag hij plotseling een paar man aan het dreggen. Op zijn belangstellende vraag wat er gaande was, vernam hij, dat het lijk gezocht werd van een verdronken man. Hulpvaardig bood hij zijn hulp aan en lustig dregde hij een uur lang mee — naar zijn eigen lijk.

In een rustpauze vroeg hij, om iets te vragen, wie de drenkeling eigenlijk wel was ?

— O, een zekere Perisse.

!!! — Charles Edmond Perisse ??

— Ja, zoo heette hij.

— Maar zoo heet ik — en ik leef toch waarlijk nog !

De stomverbaasde arbeiders keken hem met open mond aan en vroegen hem waarom hij zijn zelfmoord had aangekondigd ?

Toen ging er een licht op voor vriend Perisse : hij herinnerde zich plotseling zijn zelfmoord-besluit, en zijn brief ; hoe hij zich had bedacht en zijn brief niet vernietigde ; en hoe hij zijn jas bij het visschen verloren had ! En tevens, dat hij zijn brief niet gedateerd had, zoodat de vinders wel in de verouderstelling moesten zijn, dat de schrijver kortgeleden zijn besluit ten uitvoer had gebracht.

Gemengde berichten

Minister Franck te Bonn.

M. Franck, minister van Kolonies, die zich in bezet Duitschland bevond, heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om, een bezoek te brengen aan het gevangenis van Bonn, waar hij in de Lente van 1918, de maanden gevangen uitgedaan heeft, waartoe hij door het Duitsch krijgsgerecht veroordeeld was, vooraleer naar het gevangenenkamp van Celle-Schloss overgebracht te worden.

De minister was vergezeld van mad. Franck en van M. Périer, afgevaardigde van de Intergeallieerde Hooge Kommissie. In het gevang werd hij door den bestuurder zeer hoffelijk ontvangen. De tegenstelling was groot tusschen het tooneel van heden en dit van over drie jaar : toen gevangene, werd hij met strengheid en ruwheid behandeld, heden, minister des Konings, terwijl een Fransche soldaat de wapens bood, was de Duitsche bestuurder zoo nederig als hij toen hoogmoedig was.

De minister begaf zich in de cel van eenige vierkante voeten groot, die hij bezet had, op 't tweede verdiep van het gevang, met een vensterken acht voet boven den vloer, een ijzeren bed en eene houten schabel voor alle bemeubeling.

De minister, die een onderhoud gehad heeft met generaal Baltia, te Malmedy, en met baron Rolin-Jacquemyns, Belgischen Hoog-Kommissaris te Coblenz, is naar België teruggekeerd.

De betondekkingen.

We hebben er reeds op gewezen, welk een moeite het kost de betonnen blokhuizen, door de Duitschers zoo talrijk bij de hoeven en in de velden van Vlaanderen gebouwd, te vernielen. De staatskommissarissen hebben reeds een minnelijke schikking getroffen met tal van eigenaars van dergelijke landerijen, aan wie ze tot 3000 frank schadeloosstelling toezegden op voorwaarde de vernieling niet meer te eischen. De vernieling kost nog meer. Waar het aanbod aanvaard werd, gebruikt men de blokhuizen als bergplaats voor landbouwwerktuigen.

Rookers opgepast.

In den laatsten tijd is herhaaldelijk vastgesteld geworden, dat rookers blind werden door te jonge tabak te rooken. Tot dusver weet de wetenschap geen raad om aan de onvoorzichtige rookers het gezicht terug te geven.

Zegelrecht voor kwijtschriften.

Luidens artikel 24 der wet van 28 Augustus 1921, houdende invoering van nieuwe fiskale middelen, hetwelk met ingang van 10 Oktober, van kracht geworden is, is het zegelrecht voor de kwijtschriften ten bedrage van 500 frank en minder op 10 centiem gesteld.

Derhalve is het recht van 5 centiem gevestigd bij art. 1 der wet van 24 Oktober 1919, voor de vrijmakende geschriften ten bedrage van meer dan 10 frank doch 100 frank niet overtreffende, afgeschaft.

Echter gedurende een tijdvak van twee jaar, te rekenen van 10 Oktober 1921, mogen, voor de betaling van het recht van 10 centiem twee zegels van 5 centiem gebruikt worden.

De vrijstelling bestaande ten gunste der kwijtschriften welke 10 frank niet overtreffen, blijft voortbestaan.

Onze pasmunt.

O, dat gebrek aan « kleingeld », zoools het volk onze pasmunt noemt ! wat al moeilijkheden in de winkels, waar het : « ik kan niet weergeven », een gelijkte uitdrukking is geworden. Wat een last ook aan de loketten in de stations... « Gepast geld, a. u. b. » staat er op brietjes bovenaan het loket. Maar wie weet er altijd den juisten prijs van een kaartje ?! En als men brietjes geeft, vraagt de bediende u : « Hebt gij soms geen tien, geen twintig, zelfs geen veertig of zestig centiemen ? » Dus veel vertraging bij het uitgeven der kaartjes. Niet zelden — wij overdrijven niet — mist menigeen zijn trein door al dat gesukkel.

Een senator heeft nu aan den minister van geldwezen eenige vragen gesteld over onze pasmunt. Hij wenschte vooreerst te weten, of het niet mogelijk zou zijn meer stukken van 25, 10 en 5 centiem in omloop te brengen. Dan vroeg hij ook hoeveel klein wisselgeld door de Nationale Bank aan een firma of persoon uitgereikt wordt.

De minister antwoordde dat de Munt sinds 1° Januari van dit jaar voor meer dan 3 millioen 700,000 frank pasmunt aan de Nationale Bank heeft verstrekt. Met de aanmaak van nikkelen stukken gaat men ongestoord voort. De verdeeling van die pasmunt wordt geheel aan de Nationale Bank overgelaten. Er wordt rekening gehouden met de plaatselijke belangen, maar een vaste regel bestaat niet.

De Internationale Conferentie voor ontwapening.

Is een oorlog tusschen Amerika en Japan waarschijnlijk ?

Naar aanleiding van de internationale conferentie voor ontwapening, schrijft J. Sauerwein, onder den titel : « Is een oorlog tusschen Amerika en Japan waarschijnlijk ? » in de « Matin » van Parijs, o. a. :

« Men is tegenwoordig te Tokio wat verbitterd tegen de politiek van Londen welke men houdt voor de vriendschappelijkheid tegenover de Vereenigde-Staten. Deze voorzichtige houding van de Engelsche diplomatie tijdens de laatste weken laat toe te hopen dat Londen, ziende nu hooger en verder dan zijn tradioneele politiek van verdeeling, samen zal werken met onze afgevaardigden te Washington om een wrijving uit de wereld te helpen, dewelke, moest zij tot oorlog leiden, nog verschrikkelijker gevolgen zou hebben dan het verschrikkelijk avontuur, waarvan de menschheid nog niet hersteld is. »

Iets nieuws.

Iets nieuws en te gelijk iets goeds.

De Engelsche Great Eastern Railway gaat iets nieuws doen, dat van groote beteekenis kan worden. De passagiers zullen hun kaartje voortaan kunnen koopen in den trein, van den conducteur, in plaats van aan het winket. Niet alleen een groot voordeel voor passagiers, die op het nippertje aan de statie komen, doch als het eens heel druk is voor het winket.

En waarom zou dit voorbeeld geen algemeene navolging vinden ? In plaats van allerlei kaartjes te drukken, zou men kunnen volstaan met een soort bonboekje, waarin de conducteur, naar een tabelletje, den prijs invult en dezen aanteekent op den stok. Het kaartjesbureel-personeel zou kunnen worden gezet aan een ander werk en ook tal van andere bezuinigingen zoudenhetgevolg kunnen zijn van dezen goeden maatregel.

Slecht land voor kleermakers.

Als iemand verre reizen doet, dan kan hij veel verhalen. Dit is stellig ook het geval met den Engelschen missionaris John Roscoe, die langer dan een kwart eeuw in Oost-Afrika is geweest en thans daarvan een en ander vertelt.

Zoo trok hij van de eene landstreek naar de andere, en kwam ten slotte in Uganda. Het viel hem op, dat de halfgekleede barbaren zich heelemaal niet geangst maakten voor wilde dieren. Vooral de bewoners van Uganda waren uiterst vriendelijk voor hem, en hadden manieren van hoogbeschaalde menschen.

Hun vorst staat in een waas van heiligheid en staat zoo hoog boven zijn onderdanen, dat hij nooit te voet buiten zijn woonplaats komt. Moet hij zich verplaatsen, dan wordt hij door speciaal daarvoor aangewezen mannen op de schouders gedragen, welke schouders zoo geheiligd zijn, dat niemand — nog de eigen vrouw, noch iemand anders — die mag aanraken. Wie dit in het vuur van een gesprek, of hoe dan ook, mocht doen, krijgt een zware boete, bij tweede herhaling een geduchte geeseling, terwijl bij derde recidive hij of zij zonder eenige vergiffenis wordt ter dood gebracht.

Verbazingwekkend is de vlucht, welke daar te lande de heelkunde heeft genomen. Bij iemand, die een geweldige maagwond had opgeloopen, werd een stuk pompoenschil aan de binnenzijde van de wond bevestigd, waaraan deze geheel volgens de regelen der kunst was gehecht.

Opmerkelijk is ook, dat deze menschen een draadloos systeem hebben om berichten over te brengen. Zij gebruiken daarvoor een trom en verstaan de kunst, daarop 700 verschillende seinen te geven, welke onmiddellijk worden overgenomen en zoo in ondenkbaar korten tijd door het geheele gebied worden verspreid.

In de heuvels bij het Victoria-meer woont de stam der Nilotic Kavirondo's, wier bestaan tot voor kort geleden onbekend was. Men weet nog niet waar zij vandaan komen. Dit volk loopt naakt en meent, dat het dragen van kleeren onzedig is.

Toen er een christelijke missie in deze streek was gekomen en deze eene school had geopend gingen enkele leerlingen — natuurlijk eenigermate gekleed — met vacantie naar huis. Hun ouders vielen hen daarover hard en bevallen hun, de kleeren maar weg te doen tot tijd en wijle de school weer zou beginnen opdat er geen ongeluk zou komen over het dorp.

Leven op de maan bespeurd.

Professor Peckering, van Harvard College, zegt dat de organismen zonder gelijke op aarde zijn. — Er is leven op de maan, zegt de correspondent van de « New-York Herald » te Cambridge.

In alle geval, professor Peckering, hoogleeraar in sterrekunde aan de universiteit van Harvard, beweert het.

En hij steunt die beweeringen op telescopische lichtbeelden gedurende eene periode vijf maanden genomen te Mendeville, Jamaica.

Peckering zegde tot zijne studenten, die vooral aandacht had verleend aan den [illegible] die Erathestanese wordt geheeten.

De omvang van dezen Krater is 37 mij[illegible]

Honderden photografiën van alle gedeelten ervan bijwijzen met onweerlegbare stellingen aldus Peckering, dat ruime oppervlakte opspringen met bijna ongeloofelijke snelheid als de dag op de maan aanvang neemt.

Deze flore komt tot volen bloei, verdwijnt spoedig en verdwijnt. Haar maximum bloei is 11 van onze dagen.

De photografies hebben eene reeks van verschijnselen doen vaststellen, zooals sneeuwstormen en vulkanische uitbarstingen.

Mistvelden verscheinen en verdwijnen gedurend en wolken zijn er overvloedig.

Wij vinden eene levende wereld aan eigen deur, zegde Peckering ; het leven veel weg van dit op Mars, maar gelijktijdig aan dit op de aarde.

De sterrekundige zegde niets over de menschelijkheid van het verblijf van menschen of verstand begaafde wezens, die zouden zijn van op de berghellingen of in spelonken.

Feitelijk beweert hij niet dat eenige ty[illegible] beweeglijk levend wezen op de maan bestaat.

Kind met twee hoofden.

Eene jonge vrouw van Narbonne heeft leven geschonken aan een kind van hetwelk welijk geslacht voorzien van twee welgevormde hoofden op eene gewone romp. Het merkwichtige heeft maar zeventien minuten geleefd zoodat daarmede ook het vraagstuk, of der twee hoofden men het mutsje moest [illegible] niet meer moet opgelost worden. Het lijk naar de geneeskundige Faculteit van Toulouse gezonden.

De Socialisten en het Vrouwenstemrecht.

Men weet dat de alge meene raad der socialistische partij onlangs de roode parlementsleden volle vrijheid had verleend in de kwestie van het vrouwenstemrecht, in de provincie sinds 1921 zou in toepassing treden. Het nieuwe element, gevormd door de aanstaande [illegible] gen, zal de kwestie bepaaldelijk oplossen.

Voor de ontwapening.

Eene poging van Amerika in 1914. — Reeds den loop van de maand April 1914, en [illegible] drie maanden voor het uitbreken van [illegible]lijke wereldramp, werd de Amerikaansche kolonel House door heer Wilson, president der Verseenigde-Staten, naar Berlijn gezonden. [illegible] had voor opdracht te zien welk onthaal [illegible] gedaan worden aan de gedachte eene [illegible]gelsch-Germaansche-Amerikaansche [illegible] komst welke een oorlog zou kunnen doen [illegible] mijden. De bedreiging scheen toen [illegible] af, maar toch voelde men er reeds iets [illegible]

Kolonel House trok naar Berlijn, stond in betrekking met eenige aanzienlijke [illegible]nen, waaronder admiraal von Tripitz, [illegible] zonder moeilijkneden werd hem eerbiedig [illegible] houd met den keizer toegestaan. 't Wi[illegible] militair ontbijt dat er onderhandeld werd [illegible] keizer wenkte kolonel House en wandelde [illegible] hem over en weer op een terras, van [illegible] andere genoodigden hen niet konden [illegible] Enkel drie generaals of admiraals waren [illegible] hoogte van het geheim. Al de anderen [illegible] den zich volstrekt niet in dat House [illegible] was om een nederlandsch accoord op [illegible] wapening te beramen, om een soort b[illegible]

MENGELWERK VAN « *DE POSTRIJDER* »

— 4 —

LAMBRECHT VAN LOO

(VERVOLG).

— Maar mijne jonge meesteres, wat mag zij van den vreemden ridder denken, vroeg Ulrich tot zich zelven ? Oplettend sloeg hij Goddelieve gade, maar hoe zorgvuldig en scherp hij haar ook bespiedde niets dat hare gevoelens mocht verraden, kon hij in hare houding, noch op haar gelaat bespeuren.

— Ik moet nochtans weten, of de zachte Godelieve aan dien schoonen manhaftigen ridder ongevoelig zou zijn, sprak de jonge schelm, zijnen doordringenden blik op de jonkvrouw werpende. Doch opgulet, dat vronwengeslacht is schalk en verdoken. Ik moet haar overhoeds overrompelen ; zooniet verbergt zij hare gevoelens in de plooien van haar hart en ik blijf even wijs.

Hoe dat aangevangen ? dacht Ulrich ; daar ligt de knoop. Mijmerend viel het hoofd op de linkerhand. Met strakken blik zat hij diep te peizen. Zegevierend bezag hij de jonge maagd, die van het komploot, tegen haar door Ulrich ingespannen, onbewust, ieverig zat te spinnen.

— Zoo zij slechts eenmaal op Lambrecht hebt gedacht, bevallige meesteres, doe ik den naam van den jongen ridder op uw voorhoofd komen, plompelde de minnezanger, met eenen schelmachtigen glimlach en hij herzoek in zijne ernstige mijmeringen.

Eene ruwe, donderende stem kwam hem weldra uit zijne droomen wekken.

— Bij den heiligen Hugo, mijnen patroon ! Ulrich, hola schelm, riep eenklaps de heer van Schoorisse, die een weinig van zijnen gewonen ernst in de diepten van den hoorn had gelaten. Is het nu tijd om te slapen ? Ras uwe snaren getoonzet en een lied aangeheven.

Wij hebben genoeg gesproken van vechten en moorden. Eens van de liefde gezongen, dat wij onze vroegere, gelukkige, lentedagen herdenken.

— Ja, ja van de liefde, kreten allen toestemmend.

Ulricht rechtte het hoofd en glimlachte :

Nu aan onze Godelieve, dacht hij. Uw eigen vader helpt u in het net.

Hugo, tier en opgeblaen, om den bijval van zijn voorstel, vervolgde ;

— Godelieve, braaf kind, draag Ulrich den hoorn. Schuimend bier doet den dichtergloed ontsteken.

— Sa, moed jongen, riep hij dan den minnezanger toe, disch ons wat van uwe eigene uitvinding. Toon, dat het het puik van Vlaanderens minnezangers is, die de feestmalen van den heer van Schoorisse opheldert. Zie, deze ketting zal uwe belooning zijn.

En hij deed den jongeling eene zware zilveren ketting voor de oogen glinsteren.

— Ja, Ulrich, geef onze gasten een waardig staaltjen uwer kunst. Gij kunt immers zoo liefelijk dichten, zegde op vleienden toon de bekoorlijke Godelieve, terwijl zij den jongeling, met eenen aanmoedigenden lonk, den schuimenden hoorn toereikte.

— Het zal wat niews zijn, edele jonkvrouw, wedervoer Ulrich, en ter u wer eere, voegde hij erbij, terwijl hij glimlachend en met sluikschen fonkelenden blik de jonkvrouw diep in de oogen zag.

Godelieve nam geene acht en ging zich gerust zonder eenig vermoeden, wederom bij hare gezellinnen plaatsen.

Ulrich stond recht. Met welgevoefende vingeren trok hij eenige wilde, verwarde toonen uit de cither waarmede hij zijn gezang begeleide. Elkeen zweeg. Aller oogen waren op den jongen minnezanger gericht. Godelieve zelve liet haar werk vallen, en susde, met minzamen ernst, den kleinen dartelen Koen, wien het zwijgen en stilzitten wat lastig viel.

Alles was stil en Ulrich, na een kort, slepend, weemoedig voorspel, verhief zijne klare, lichtelijk bevende, zilveren stem en zong :

Gij waart steeds zoo vreugdig, mijn dochterken zoet
Zoo lustig, zoo moedig van hart :
En nu staat uw oogje zoo droomerig zoo droef
Als kraagje in uw borsten de smart.
Ach moeder, ach moeder, het hart is mij bang
't Vind nergens nog iets dat mij lust
En waar ik ook heengaan en waar ik ook sig
't Vind nergens nog eenige rust.

Ah doert u 't ontvlieden van 't sijnjen lief, dat
Van 's morgens tot avonds toe floot ?
Ah treur niet, een sijnje schenkt moedertjen u
Nog schooner dan 't gene dat vlood.

Aan 't sijnjen, o moedertje denk ik niet meer
In vogelen schep ik geen lust
Het vooglengezang is wel zoet en wel schoon
Maar 't geeft aan mijn harte geen rust.

Ah treurt gij misschien om het sehaapjen zoo zacht,
Dat in 't water zijn stervensuur vond,
Ik koop u een blanker, zachtmoediger nog
Dan ooit in een schaapkooi een stond.

Aan 't schaapjen, o moedertje, denk ik niet meer
In schaapjes en schep ik geen lust
Zij zijn wel zo dartel, en geestig en zoet
Maar schenken aan 't harte geen rust

Ah doehterken lief was uw kleed dat ik koeht
Niet schitterend, niet rijklijk genoeg.
Getroost u ik koop u een kostelijker kleed
Dan ooit een voorsinne er een droeg.

Aan 't kleedjen, o moedertje denk ik niet meer
In kleederen schep ik geen lust.
Zij leenen de vrouwen wel luister en glans
Maar geven aan 't harte geen rust.

Niets verroerde in de groote zaal. Met ingehouden adem luisterde men naar den verukkenden zang. Na dit laatste koepleet werd het snaarspel nog treuriger, nog weemoediger ; de stem nog trillender, nog roerender, en den blik, die tot dan begeesterd in de hoogte had gezweefd, eenskijns vorschend, scherp, vast en diep in het oog van Godelieve vestigde, zong Ulrich voort :

Ah kind vertrouw moeder toch wat u zoo deert ?
Is 't die ridder in 't bloeien der jeugd
Die ridder die ge heden voor d'eerste maal zagt
Die van elk werd geroemd om zijn deugd.

Gij bloost !... Ja 't is waar hij beloerde u zoo teer
Zijn harte klopt zeker voor u.
Getroost u mijn kind die ridder is trouw
En eens komt die ridder om u.

Eene daverende toejuiching donderde tegen de hooge gewelven der zaal. Hugo, verrukt over den bijval die zijn minnezanger bij zijne gasten verwierf, hing den jongeling de zilveren ketting om den hals.

— Ik ben tevreden over u, Ulrich, sprak hij hoogmoedig. Gij hebt alles overtroffen wat ik ooit gehoord heb. Morgen zal mijn schatbewaarder u oog vijt zilverstukken geven tot prijs uwer kunst.

Ulrich sloeg weinig acht op Hugo's lof, Godelieve trok al zijne aandacht. Wonderbaar was het uitwerksel van Ulricht's gezang op de jonge maagd.

Haar gelaat was gansch onsteld. Zij wist niet waar de oogen wenden. Vergeefs poogde zij haar werk te heraemen, om haar zelve een weinig te verstrooien, en hare verlegenheid te verbergen. Eene koortsachtige siddering schokte gansch haar lichaam ; zij kon onmogelijk hare zinnen op het spinnen zetten. Immer tuitten in hare oor die melelijke woorden :

Gij bloost ! ja 't is waar hij beloerde u zoo teer.

Arm kind ! ziet zij waagt het oog op te slaan : de schalke Ulrich lacht haar spottend tegen, terwijl Lambrechts arendsblik, laaiend van vuur, haar tot in het merg der beenderen dringt.

Zij gevoelt het, haar hart heeft haar verraden. Het geheim dat zij haar zelve nog niet heeft bekend, is ondekt.

— Zou ik hem waarlijk beminnen ? vroeg zij haar zelve.

En heviger gloeiden hare wangen ; schuwer hield zij het oog ter neder geslagen en al hare lidmaten beefden, als zat zij voor eenen strengen rechter.

Wie zou Lambrechts geluk kunnen beschrijven ? Lambrecht had terstond den zin van Ulrich's lied gevat. Geenen stond verliet zijn oog de jonge maagd. Hij bemerkte hare ontsteltenis en zijn hart juichte.

— Indien zij aan mij niet dacht, waarom zoude zij zoo ontstallen ? sprak hij aanmoedigend tot zijn eigen.

Lambrecht poogde nog menigmaal Godelieve's blik te ontmoeten, doch den ganschen avond dorst het meisje de oogen niet meer opslaan.

Het was reeds diep in den nacht, toen men scheidde. Elkeen begaf zich ter rust.

Afgemat door de vermoeienissen eener lange reis, waren ridders en wapenlieden weldra ingeslapen.

De geest der rust zweefde als heer en meester boven het slot. Lambrecht's oog nochtans kon de zoete slaap niet luiken. Het rein, zuiver beeld der engelachtige Goddelieve waarde gedurig voor zijnen geest. Ah, dacht zij nu aan den jongen vreemden ridder ?

— O mocht ik nu in haar hart lezen ? dacht Lambrecht. O ja, zij denkt aan mij. Zaagt gij niet hoe het schaamrood hare wangen kleurde ? En Ulrich's lied, hoe trof het haar ?

En de jonge ridder bracht voor zijnen geest al de minste omstandigheden, het onbeduidenste teeken dat hem mocht doen gelooven dat de jonkvrouw van Schoorisse hem beminde.

— Ja zij bemint mij, sprak hij zegevierend en de schoonste droomen streeelden zijnen geest.

— Maar zoo Hugo zulks wist !

Het beeld van den norschen meester van Schoorisse, rees voor Lambrecht als een ijselijk nachtspook. Hugo was rijk en machtig. Lambrecht was slechts een arme ridder. Niets had hij te verwachten dan zijn vaderlijk slot en de kleine eerlijkheid van Wortegem. Zou de trotschaard zijne liefde niet aanzien als eene vernedering, als eene schande voor zijn huis ?

— Heb ik geene groote leenen, toch heb ik een moedig hart en eenen goeden degen, dacht Lambrecht, met hoogmoed.

Dat was niet genoeg om Hugo's hoovaardij te bevredigen. Lambrecht wist het wel, en eene sombere ontmoediging maakte zich van zijn harte meester.

Doch weldra herbegon zijn bloed te bruisen ; zijne inbeelding begon te werken en zijn geest vloog de tijden vooruit.

Hij waren dienst bij eenen rijken vorst.

De poorten der sterkste burchten vielen voor hem neer ; gansche legers schrikten voor zijne woede. Niets kan hem weerstaan en gansche koninkrijken bracht hij onder het gebied zijns meesters.

De schitterendste ambten waren de prijs zijner dapperheid. Zijn naam was in ieders mond, overal zong men zijnen lof. De dochters der rijkste hovelingen, ja het kind des konings zelve volgden overal den jongen held met droomerige, mijmerende oogen.

En dan, dan keerde zijn geest naar Schoorisse terug. Welk gejubel ? Welk gezang ? Het dorpsklokje luidt met volle zwang. De kerk is versierd met bloemen en festoenen, en ginder aan den voet des outaars... ginder op de kniëen voor den grijzen eerbiedwaardigen dienaar des Heeren... Lambrecht en Godelieve, hand in hand, hun lot voor eeuwig verbinde !

De slaap look eindelijk Lambrecht [illegible] toe. Doch de jongeling rustte weinig [illegible] ganschen nacht woelde hij in zijne [illegible] droomde van niets dan van stormen, [illegible] nekkige gevechten.

Des anderdaags namen Boudewijn [illegible] brecht afscheid van hunne edele gastheer [illegible] brecht verliet met tegenzin de heerlijke [illegible] muren van Schoorisse Nauwelijks waren [illegible] ge roeden buiten de poort en reeds m[illegible] had hij vluchtig het hoofd gewend, [illegible] niets dan de sombere wallen van hetzelfde [illegible] diens hooge torens, die dreigend in [illegible] staken.

Nog dikwijls keerde Lambrecht [illegible] Eindelijk zonk het hoofd hem moedeloos [illegible] borst ; niets aangenaams had hij kunnen [illegible] waren. Nochtans hadde hij den adelaar [illegible] scherpen doordringenden blik kunnen [illegible] leenen, hij zou voor de ramen van eene [illegible] ververtrekken der burcht eene jonge [illegible] hebben zien staan, wier droomerig [illegible] oog, de Wortegemsche krijgers op de [illegible] Oudenaarde volgde.

IV

OP JACHT.

Lambrecht, op het slot van Wortegem [illegible] dergekeerd, hernam zijne gewone [illegible] Hij leerde de wapens hanteeren, visch[illegible] Lambrecht was altijd eene driftige [illegible] weest. Van 's morgends vroeg, trok [illegible] slechts door eene brak vergezeld en [illegible] met eenen sterken jachtspriet gewapend [illegible] bosschen in.

De razende ever en de eenzame beer [illegible] in Vlaanderen's wouden huisden, gingen [illegible] hunne verdokenste krochten opzoeken [illegible] den kwam hij met ledige handen weder [illegible]

Na zijne thuiskomst uit de Maasland[illegible] hij zich nog meer op het jagen toe. [illegible] iedereen bemerkte, zonder er den [illegible] kunnen geven, was dat de felle jonge [illegible] zulken schaarschen buit binnen kwam [illegible]